

Opbrengsten participatietraject Regiovisie Beschermd wonen en maatschappelijke opvang MVS.

Per bron van informatie is een tabel opgesteld die samenvat wat de input was, hoe dit verwerkt is in de regiovisie en eventueel in welke paragraaf van de regiovisie de opmerking terug te lezen is.

1. Stakeholdersbijeenkomst MVS

Op 29 juni 2023 vond de stakeholdersbijeenkomst plaats in het Delta Hotel in Vlaardingen. Belangrijke partners in de MVS regio op het gebied van BW, MO en VO waren aanwezig om mee te denken over de regiovisie. Er waren 24 partners aanwezig die verspreid over verschillende thematafels met elkaar in gesprek gingen. Dit heeft geresulteerd in waardevolle input dat is meegenomen met het opstellen van de regiovisie.

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste reacties, conclusies en adviezen per thematafel omschreven. In het verslag dat als bijlage is toegevoegd aan de regiovisie is uitgebreid omschreven hoe de bijeenkomst is verlopen (zie verslag stakeholdersbijeenkomst).

N	Opmerking	Verwerking
1	Lokaal wat kan, regionaal wat nodig.	Bij de regiovisie is het uitgangspunt om in MVS verband samen op te trekken. Naast regionaal beleid hebben wij ook lokaal beleid op deze thema's. Grotendeels passen deze binnen de genoemde speerpunten in de regiovisie. We moeten er alert op blijven dat wij de "couleur locale" behouden.
2	Beschermd wonen is maatwerk; dus niet per se alleen 24-uurs toezicht.	Het huidige, bestaande gat tussen beschermd wonen en zelfstandig wonen met ambulante begeleiding wordt gedicht door het inrichten van beschermd thuis. Beschermd thuis is geen product maar een beweging tot inhoudelijke transformatie. Het gaat om het inrichten van voorzieningen die het mogelijk maken zo zelfstandig mogelijk te wonen, zoals onplanbare zorg (nu vaak intramuraal) en minder dan 24-uurs toezicht (par 4.1).
3	De wijken moeten klaargemaakt worden voor de BW- doelgroep.	De beweging naar beschermd thuis benadrukt het belang van het absorptievermogen van de wijken. Dit is het vermogen van wijken en buurten om andere inwoners zoveel mogelijk op te kunnen nemen in hun woonomgeving en de mate waarin daarvoor draagvlak in de wijk of buurt is (par. 2.3). We gaan hiervoor intensief het gesprek met de wijk aan bij de uitvoeringsplannen.
4	Er is behoefte aan eenduidige toegang met duidelijke richtlijnen en een lage drempel. Als we centraliseren vraagt dit expertise bij de organisaties/ mensen die de hulpvragen tot zich nemen.	Het doel is om één toegang voor alle maatschappelijke opvanglocaties te realiseren. Ook de preventieve functie van de toegang willen we in de komende periode versterken, waarbij de gemeente een steeds nadrukkelijker rol krijgt. Hiermee bereiken we een verbetering in de dienstverlening en weten we vaker opname in de opvang of beschermd wonen te voorkomen. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de directe toegang tot samenhangende hulp voor hele gezinssystemen (slachtoffers, plegers en andere betrokkenen van huiselijk geweld) (par 5.6).
5	Zorg voor ketensamenwerking en goede overdracht.	Zolang iemand nog niet volledig zelfstandig en zelfredzaam is, blijft ketensamenwerking nodig. In complexere situaties is samenwerking de sleutel om te komen tot een passende maatwerkoplossing. De zwakke plekken in systemen oplossen, sociale netwerken versterken en het bevorderen van sociale inclusie is waar we als samenleving zorg voor dragen. Om onze ambities te realiseren is samenwerking onmisbaar. Dit doen we door de ketensamenwerking te versterken zodat op een overstijgende manier samenwerking gerealiseerd wordt op

		kennisuitwisseling en afstemming. Hiervoor is het creëren van gezamenlijke verantwoordelijkheid van belang (par. 3.2).
6	Aanpakken stigma op de doelgroep.	Passend aanbod is van belang. Dit vraagt om inzet zodat stigmatisering van de doelgroep verminderd wordt (par 5.2).
7	Maak meer gebruik van preventieve voorzieningen.	Voor de visie op beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang sluiten we aan bij de veel bredere maatschappelijke ontwikkeling om meer in te zetten op preventie door een goede basis van algemeen toegankelijke voorzieningen en welzijnspartijen (par 3.4).
8	Er is behoefte aan meer maatwerk door de steeds complexer wordende doelgroep.	Inwoners met meervoudige complexe problemen krijgen te vaak te maken met de gevolgen van sociale uitsluiting. We willen meer maatwerk bieden zodat zij beter mee kunnen doen en de regie hebben over eigen leven (par 3.1).
9	De omgeving en het netwerk moet betrokken worden bij het plaatsen van cliënten in de wijk. Helaas zijn de wijken hier nog niet klaar voor en dient er rekening te worden gehouden met de impact op de bewoners van een wijk en met het voorzieningenniveau in de wijk.	Het absorptievermogen van wijken is een aandachtspunt. Dit is het vermogen van wijken en buurten om andere inwoners met complexe problematiek zoveel mogelijk op te kunnen nemen in hun woonomgeving en de mate waarin daarvoor draagvlak in de wijk of buurt is (par 2.2).

2. Raadsbijeenvolgen MVS

Op 19 september 2023 (Maassluis), 6 september 2023 (Schiedam) en op 7 september 2023 (Vlaardingen) vonden de thema-avond en raadsinformatiebijeenvolgen plaats. Een afvaardiging van de raden waren hierbij aanwezig. Het beoogde doel van deze themabijeenvolgen was om de inzichten en opvattingen van de raden te verzamelen en deze te verwerken in de regiovisie.

N	Opmerking	Verwerkt door
1	Houd rekening met jongeren die te maken krijgen met de overgang van jeugdzorg naar Wmo (18-/18+)	De overgang van wetten wanneer een jongere 18 jaar wordt verloopt soepel; Daarnaast is het belangrijk dat de overgang naar het 18 ^e levensjaar “warm” verloopt. Cliënten kunnen “zorgmoe” zijn (bij vertrek uit jeugdinstanties) en de nieuw verworven vrijheid door het verkrijgen van de rechtspositie met 18 jaar is een trigger om zorg te mijden. Een zachte landing is, zeker als jongvolwassenen uit een jeugdzorginstelling komen, nodig (par. 4.2).
2	We moeten meer inzicht krijgen in het aantal daklozen. Denk hierbij aan de ETHOS telling.	Voor de maatschappelijke opvang zal worden ingezet op het uitvoeren van een ETHOS telling. ETHOS staat voor ‘European Typology of Homelessness and Housing Exclusion’. ETHOS Light is ontwikkeld als instrument om het aantal dak- en thuisloze mensen in kaart te brengen en geldt als minimale classificatie van dakloosheid (par 3.3).
3	Wordt er gekeken naar verschillende aanpakken voor verschillende kwetsbare doelgroepen (Cultureel, LHBTIQ+, arbeidsmigranten, etc.)?	Onder de mensen die gebruik maken van maatschappelijke opvang of beschermd wonen bevinden zich ook inwoners die extra kwetsbaar zijn. Denk hierbij aan kinderen, jongeren, de LHBTIQ+ doelgroep, arbeidsmigranten of mensen die vanwege huiselijk geweld de thuissituatie hebben moeten verlaten en een veilige plek nodig hebben. Ook voor hen hebben we een passend aanbod wat aansluit bij wat nodig is op dat moment (par 3.1).
4	Wordt er ook gekeken naar initiatieven om uitstroom sneller mogelijk te maken?	Naast de belemmeringen in begeleiding bestaan er ook belemmeringen in de huisvesting. Afspraken met woningcorporaties en inzetten op creatieve woonoplossingen (een voorbeeld hiervan is het project ‘kamers met aandacht’ die jongeren met een lichte zorgvraag koppelen aan inwoners die een kamer over hebben en graag een warm nest bieden) kan zorgen voor meer mogelijkheden om een geschikte woonplek te vinden voor een jongere (par 3.1).
5	Wordt er ook gekeken naar EU-arbeidsmigranten?	Recent zien we het aantal EU-migranten die buiten op straat slapen toenemen. Zij hebben veelal geen recht op de reguliere opvang, maar zorgen wel voor overlast. Samen met omliggende gemeenten als Rotterdam wordt gewerkt aan een passende aanpak met als voornaamste doel deze mensen terug te begeleiden naar hun thuisland (par 5.9)
6	Verslaving: Dit soort mensen blijven altijd bestaan. In de Regiovisie moeten we een plek creëren waar deze groep een soort vaste stamgasten kunnen worden. Dwangmatig afkicken is niet de oplossing. Dan is de kans op terugval te groot.	<p>Er zijn een aantal inloopvoorzieningen binnen de MVS verschillende doelgroepen terecht kunnen, zoals daklozen, verwarde personen (GGZ) en ook mensen met een verslaving..</p> <p>Naast de regionale inloopvoorzieningen hebben de gemeenten afzonderlijk nog een lokaal aanbod aan inloopvoorzieningen, die ook open staan voor deze doelgroep.</p> <p>Voor de visie op beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang sluiten we aan bij de veel bredere maatschappelijke ontwikkeling om meer in te zetten op preventie door een goede basis van algemeen toegankelijke voorzieningen en welzijnspartijen. Dit is de transformatie van het sociaal domein waar iedere gemeente mee bezig is. Hierdoor kunnen problemen vroeg worden gesignaleerd en worden aangepakt voordat deze verergeren. Hierbij wordt breed gekeken naar verschillende leefgebieden (par 3.4).</p>

7	In hoeverre wordt de flat of de wijk van een cliënt meegenomen als deze er komt wonen?	De beweging naar beschermd thuis benadrukt het belang van het absorptievermogen van de wijken. Dit is het vermogen van wijken en buurten om andere inwoners zoveel mogelijk op te kunnen nemen in hun woonomgeving en de mate waarin daarvoor draagvlak in de wijk of buurt is (par. 2.3).
8	Er komt juist aandacht voor plegersperspectief, dat is belangrijk! Je zou langzaam het stigma op plegers landelijk moeten veranderen	Het tijdelijk opvangen van plegers kan in een aantal gevallen helpen om te zorgen voor een veilige situatie waarin de hulp voor het (gezins)systeem kan worden opgestart. Veelal worden plegers van huiselijk geweld nu opgevangen in een hotel. Hier krijgen ze geen ondersteuning. Het is echter juist van belang dat de opvang wordt geboden in combinatie met hulp (par 6.6).
9	Zijn jullie ook aan het kijken naar verschillende locaties in de wijken? Hoe vindt de spreiding plaats?	Ja. We kijken naar verschillende locaties in de verschillende wijken. De draagkracht in wijken en buurten is sterk door spreiding over wijken en buurten over de regio (par 3.1).
10	Er moet meer inzicht in aantallen komen.	We verzamelen actuele en relevante informatie met alle partners binnen de maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aantal cliënten per locatie, het aantal huisuitzettingen, de wachtlijst per locatie of inzicht in de doelgroep per locatie. Met deze informatie brengen we de resultaten en prestaties van onze partners en voorzieningen in kaart en kunnen we als gemeenten beter te sturen toekomstige resultaten (par. 3.3).
11	Investeer in de inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid bij het opstellen van beleid en bij de uitvoering.	De mogelijkheid hebben ervaringen te delen en hierdoor meer ervaringskennis op te doen, wordt alom gewaardeerd. De aanwezigheid van zelfhulpgroepen, herstelgerichte activiteiten en laagdrempelige ontmoetingsplekken draagt bij aan het herstel en de inclusie van inwoners met diverse uitdagingen en problemen (par. 3.2).
12	Hoe wordt omgegaan met zorgmijders? Hoe pakken jullie dit aan?	We zetten meer in op outreachende hulpverlening. De outreachend hulpverleners gaan de straat op en hebben een breed netwerk om cliënten zo snel mogelijk te kunnen signaleren en te begeleiden naar de juiste ondersteuning. Hierbij hebben zij speciale aandacht voor zorgwekkende zorgmijders (par 5.5).
13	Hoe gaan we om met lokale wensen?	De gemeenten behouden hun eigen bestuurlijke structuur, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, gericht op een goede dienstverlening aan de eigen inwoners en ruimte voor het behoud van eigen identiteit in de uitvoering van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang (par. 7.2).

3. Adviesraad samenlevingszaken Maassluis

Het college heeft de adviesraad samenlevingszaken Maassluis een reactie gevraagd op de concept regiovisie. Onderstaand wordt per advies/reactie aangegeven of en hoe dit verwerkt is in de regiovisie.

	Aanbeveling	Verwerking
1	<p>Ten eerste is het een lang en breed stuk. Echter, ontbreekt het soms aan een soepele leesbaarheid door het gebruik maken van afkortingen zonder een legenda. Voor de lezer maakt dit dan moeilijk leesbaar en is het niet altijd duidelijk uitgelegd wat er met de afkortingen bedoeld wordt.</p> <p>Aanbeveling: Maak gebruik van een legenda om afkortingen te verduidelijken.</p>	<p>We hebben geprobeerd zoveel mogelijk jargon uit te leggen en afkortingen uit te schrijven. Daarnaast is een afkortingenlijst toegevoegd in de bijlage.</p>
2	<p>Ten tweede wordt er in de regiovisie gesteld dat het streven is om de traditionele daklozenopvang steeds verder af te bouwen door onder meer in te zetten op preventie. Het is gebleken tijdens werkbezoek en tijdens gesprekken met de beleidsambtenaar dat er zelfs een wachtlijst is om te mogen gebruik maken van de maatschappelijke opvang. Ook is er sprake van strengere toelatingseisen om toegang te verkrijgen tot de maatschappelijke opvang. In het stuk wordt op dit fenomeen niet of niet inhoudelijk genoeg ingespeeld. De maatschappelijke opvang is, blijkt na het werkbezoek, niet groot en veilig genoeg voor de bewoners en medewerkers. Hier dient tijdig en verstandig mee om te worden gegaan. Indien het gebouw voldoet aan de bouweisen, verkleint hiermee de kans op onveilige situaties en kan de capaciteit van de maatschappelijke opvang worden vergroot. Hierdoor zou in de toekomst ook de strengere toelatingseisen kunnen worden opgeheven waardoor mensen minder lang met grote problemen op straat belanden.</p> <p>Aanbeveling: Moderniseren van de huidige maatschappelijke opvang lijkt onoverkomelijk. Indien het gebouw voldoet aan de bouweisen, verkleint hiermee de kans op onveilige situaties en kan de capaciteit van de maatschappelijke opvang worden vergroot. Hierdoor zou in de toekomst ook de strengere toelatingseisen kunnen worden opgeheven waardoor mensen minder lang met grote problemen op straat belanden.</p>	<p>De modernisering van de daklozenopvang en het verkorten van de wachttijd voor toelating tot de daklozenopvang heeft prioriteit. De uitvoering hieraan, werken we in het eerste kwartaal van 2024 uit in een uitvoeringsplan.</p> <p>De opheffing van strengere toelatingseisen is verwerkt in het speerpunt om de beleidsregels rondom de toegang te herijken om afglijding te voorkomen en in een zo vroeg mogelijk stadium met de problematiek van cliënten aan de slag te gaan. Ook wordt meer ingezet op preventie.</p>
	<p>Er wordt geschreven over inzet van ervaringsdeskundigheid en een verantwoordelijkheid tussen ketenpartners. Er kan gesteld worden dat de doelgroep complex is en divers. Waar haal je de ervaringsdeskundigheid vandaan en hoe wordt er dan vorm gegeven aan een constructieve samenwerking? Een plan van aanpak en een tijdspad hieromtrent kunnen handig zijn om in de praktijk de plannen te realiseren.</p>	<p>Cliëntparticipatie willen we beter integreren in de bestaande infrastructuur van kennisoverdracht en beleidsontwikkeling. Om erachter te komen hoe cliënten de ondersteuning en zorg ervaren is het van belang de cliëntparticipatie onderdeel te laten zijn van overleg- en inspraakstructuren.</p> <p>Er wordt invulling gegeven aan de ervaringsdeskundigheid bij het opstellen van de diverse uitvoeringsplannen met de specifieke doelgroep. Dit advies nemen wij hierin mee. De adviesraad samenlevingszaken Maassluis zal ook bij de opwerking van de uitvoeringsplannen gevraagd worden te participeren.</p>

3 Op dit moment kent de maatschappelijke opvang een wachtlijst. De gemeenten willen toe naar de inzet van Housing First bij cliënten met een minder zwaar profiel. Hier wordt niet gesteld hoe dat profiel er dan uit ziet en welke voorwaarden en eisen aan het profiel zit. Het verduidelijken van 'een minder zwaar profiel' zorgt in de praktijk voor duidelijkheid. De wachtlijst kan ook naar beneden wanneer er een goed plan van aanpak wordt gemaakt met het realiseren van nieuwe doorstroomvoorzieningen waardoor er meer doorstroom bestaat in de huidige maatschappelijke opvang.

Aanbeveling:

Maak gebruik van twee effectieve manieren om de wachtlijst te verkleinen; de inzet van Housing First binnen onze gemeenten kan een goede werking hebben. Ook de realisering van goede (extramurale) doorstroomvoorziening kan zorgen voor een betere doorstroom van de huidige maatschappelijke opvang.

Dit inzet van Housing First en het realiseren van goede doorstroommogelijkheden zijn benoemd als speerpunten in de regiovisie. Hierbij onderzoeken we ook de mogelijkheden voor andere woonvormen. Naast de regiovisie worden deze speerpunten ook meegenomen in de woonzorgvisie.